

Peristalka: Valovito delovanje gladkih mišic v požiralniku, želodcu, črevesu.

Ust.vot: hrana drobi, mehča z slino

Žle.slina: izloča slino, razgradi o.h.

Požira.: hrano usmerja v želodec.

Želodec: meh.&kem. razgradijo o.h. belj.

Jetra: izločajo žolč, razstrupljajo snovi

Žolč: maščobe razprši v drobne kapljice.

Trebuš,slin: encimi razgradijo o.g., belj., mašč.

Tanko črevo: maščobe dokonca razgradijo.

Danka: skozi njo se izloča blato.

PREBAVA V USTIH: **Slina:** vsebuje prebavni encim-amilazo, ki razgradi og. hid(škrob). V enostavne sladkorje (glukoza). Začne se kem. razgradnja hrane. **Zobje:** opravijo mehansko razgradnjo hrane. Mlečni(20). Stalni(32)

PREBAVA V ŽELODCU: Več plasti gladkih mišic premešavajo hrano notranjost: sluznica vsebuje želočne žleze: 1. **prebavni sokovi**-pepsin (beljakovine), **amilaza**- ogljikovi hidrati

2. **klorovodikova kislina**-okisa hrano, uniči bakterije

TANKO ČREVO(3-4m) iz gladkih mišic začetek Dvanajsternik.

DEBELO ČREVO: začetek slepo črevo. s slepičem vsrkava vodo z minerali in vitamini iz črevesne vsebine. Celuloza in drugi ostanki zapustijo telo.

JETRA

-čistijo kri

-izločajo žolč za presnovo maščob

-skladiščijo vitamine in minerale

-v njih se skladišči glukoza v obliki glikogena

-v njih nastaja sečnica

Jetrom škoduje: alkohol, začimbe, kofein, konzervansi.

KRVOŽOLJE: -prenašanje hranilnih snovi, plinov, hormonov, toplote.

-varovanje telesa pred povzročitelji bolezni.

Organi: srce, žile, kri. **Krvne žile:** Arterije: (kri iz srca da organov)

Vene (kri se vrača v srce, zaklopke) Kapilare (najtanjše žilice)

DIHALA. **pljučno dihanje:** izmenjava plinov. (O₂ in CO₂)

Celično dihanje: izmenjava plinov med celico in krvjo.

Difuzija: gibanje molekul plinov iz mesta kjer jih je več na mesta kjer jih je manj.

Pljučni mehurčki: v njih poteka izmenjava plinov- pljučno dihanje. **Trebušna prepona** (mišica loči prsno in trebušno votlino). V dihu: povsesijo. Iz dihu: izbočijo **Nosna votlina:**

segreje in očisti in navlaži zrak, **Žrelo:** zrak potuje proti sapniku, je križišče dihalne in prebavne poti. **Sapnikov**

Poklopec: preprečuje vstop hrane v sapnik **Sapnik:**

mišice celice in sluz zadržijo drobne celice zrak vodi v pljuča. **Pljučno krilo:** tu poteka izmenjava plinov

Sapnice: na koncu sapnic so pljučni mehurčki, v katerih se izmenjujeta kisik in ogljikov dioksid.

Bolezni: **prehlad&gripa** (virus), **angina** (bakterije), **astma** (plin, prah) **bronhitis** (kajenje), **pljučnica** (bakterije), **turbekoloza**

LIMFA (medcelična tekočina): belkasta, prozorna. Limfa iztopi iz krvi in se blizu srca vrača vanjo. **Naloge limfe:** oskrbuje celice z hrano in kisikom, odnaša nerabne snovi,

prenaša mikrobe v bezgavke, pod pazduho in dimljah.
BEZGAVKE: v njih se limfe precedijo in očistijo- limfociti (levkociti v bezgavkah) poživijo mikrobe in odmrle dele celice izdelujejo protitelesa.

KRI Arterije-odvodnice, kapilare-lasnice, vene-dovodnice, letrociti-bele krvne celice, trombociti- krvne plošče, eritrociti -rdečakrvna telesa. **Kri** je zgrajena iz 55% krvne plazne 45% krvnih celic. **Srce** mišica zgornji-preddvor, spodnji-prekat Vmes: pretin leži pod prsnico.

Krvne skupine: membrane eritrocitov vsebujejo pomembne beljakovine (A, B) na osnovi teh določamo krvne skupine. Rh je faktor.

Hranila	razgradnja	encim	produkt
Oglj. Hidr.	Usta	Amilaza	Glukoza
Maščobe	Tanko črevo	Lipaza	Mašč. Kisl. In glicerol
beljakovine	želodec	pepsin	aminokisliline